

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กนกพร พันธุ์เถระ. 2538 .ผลของการจัดสภาพแวดล้อมในศูนย์เล่นสมมติที่ส่งเสริมความสนใจในการอ่านและเขียนของเด็กวัยอนุบาล . วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .

กรมวิชาการ,กระทรวงศึกษาธิการ. 2539. การจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว .

กรมวิชาการ,กระทรวงศึกษาธิการ. 2540. คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540. พิมพ์ครั้งที่ 1.กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว .

กระทรวงศึกษาธิการ. 2531. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนอนุบาลเอกชน. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. อัดสำเนา.

กองการวิจัยศึกษา. 2532. ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการศึกษาเอกชน : รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : ฟีนีเพล็บลิชชิง.

เกรียงศักดิ์ เรืองศรี. 2544. การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ . สำนักงาน ,สำนักนายกรัฐมนตรี . 2534 . “สภาพการจัดบริการเพื่อพัฒนาเด็กอายุ 0-6 ปี” โครงการวิจัยสภาพการจัดบริการเพื่อพัฒนาเด็กอายุ 0-6 ปี . กรุงเทพมหานคร:รุ่งเรืองสาส์น.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , สำนักงาน . 2542 . การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย (3-5 ปี) : แนวคิดของกลุ่มการศึกษา . พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : เซเว่น พรินติ้ง กรุ๊ป จำกัด

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , สำนักงาน . 2543 . การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 . กรุงเทพมหานคร : สถาบันแห่งชาติเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , สำนักงาน . 2542 . พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 . กรุงเทพมหานคร : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด .

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ . สำนักงาน ,สำนักนายกรัฐมนตรี . 2523 . การจัดบริการศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพมหานคร : เอร่าวัล .

- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ . สำนักงาน , กระทรวงศึกษาธิการ. 2540 . คู่มือการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร .
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน. สำนักงาน . 2532. การดำเนินงานในโรงเรียนตามแนวทางคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา.
- ดวงพร หัวเมืองแก้ว . 2544 . การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน สังกัดกรมประชาสงเคราะห์ กรุงเทพมหานคร . วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
- ทิพย์สุดา สุเมธเสนีย์ และคณะ . 2531 . การศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด . กรุงเทพมหานคร : กรมศาสนา .
- ทิสนา เขมมณี และคณะ . 2536 . หลักการและรูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวิถีชีวิตไทย. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
- บุญเยี่ยม จิตรคอน. 2520 . คู่มือครูเด็กวัยก่อนเกณฑ์บังคับ. กรุงเทพมหานคร : สามเจริญพานิช .
- เบญจา แสงมณี. 2522 . วิชาอนุบาลและเด็กเล็ก . กรุงเทพมหานคร : อรุณสภา .
- ประเวศ วัชชี . 2543. ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด . กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิสดศรี – รังสฤษดิ์วงศ์.
- ปราณี สาระจิตต์ . 2538 . การพัฒนาชุดการศึกษาด้วยตนเองเรื่องการจัดการในชั้นเรียนสำหรับครูอนุบาลสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง . วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
- พรทิพย์ สวัสดิ์. 2537. การจัดกิจกรรมการสอนของครูกับความพร้อมทางการเรียนของเด็กก่อนวัยเรียนในโรงเรียนอนุบาลของรัฐบาลและเอกชนกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศสม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พัฒนา พวงมาลี . 2542 . สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ . วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
- มาณี ไชยธีรานุวัฒน์ศิริ. 2543 . การเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย : บทบาทของสถานเลี้ยงดูเด็ก . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แม็ค จำกัด .
- เยาวพา เดชะคุปต์ . 2542 . การศึกษาปฐมวัย . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แม็ค .
- ราศรี ทองสวัสดิ์ . 2526 . เข้าใจเด็กก่อนวัยเรียน เล่ม 2 . กรุงเทพมหานคร : เจริญผล .
- ลัดดา นิละมณี. 2524. “หน่วยที่ 8 คุณลักษณะและพฤติกรรมบุคคลากรที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย” เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมกรรมการสอน. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพมหานคร.

- วาโร เฟ็งสวัสต์ .2542 . การวิจัยการศึกษาปฐมวัย . พิมพ์ครั้งที่ 1 . คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ
สกลนคร.
- วิชัย วงใหญ่ . 2523 . การพัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่ . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
โอเดียน สโตร์ .
- คันสนีย์ ฉัตรคุปต์ .2542 . สิ่งแวดล้อมและการเรียนรู้สร้างสมองเด็กให้ฉลาดได้อย่างไร. พิมพ์ครั้งที่ 1
กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ .
- ศึกษาศิการ, กระทรวง . 2531 . ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยกรกำหนดมาตรฐานโรงเรียน
อนุบาลเอกชน . กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน . อัดสำเนา .
- สถาบันแห่งชาติเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย และคณะ. 2540 . การศึกษาปฐมวัย สร้างคน สร้าง
ชาติ . กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ .
- สถาบันแห่งชาติเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย.2543.การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามแนวพระราช
บัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 . สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนัก
นายกรัฐมนตรี. อัดสำเนา .
- สถาพร กริธาธร. 2540. การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับ
ก่อนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ . วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
- สมใจ ทิพย์ชัยเมธา และเพ็ญพิศ เขียวหวาน . 2527 . การประเมินความพร้อมของเด็กปฐมวัย .
เอกสารการสอนชุดวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตระดับปฐมวัยศึกษา , หน่วยที่ 14 .
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช .
- แสงเดือน ต้นเจริญ. 2542 . การศึกษาการจัดกิจกรรมเสรีของครูอนุบาลสังกัดสำนักงานการประถม
ศึกษากรุงเทพมหานคร . วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หรรษา นิลวิเชียร. 2535 . ปฐมวัยศึกษา : หลักสูตรและแนวปฏิบัติ . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
โอเดียน สโตร์ .
- อัมพิกา ภูเดช. 2542 . เอกสารประกอบการอบรมครูโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษา .
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- อารมณ สุวรรณपाल. 2537. การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาปฐมวัย.ประมวลสาระชุดวิชาหลัก
การและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา,หน่วยที่ 10. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร. 2529 . การจัดศูนย์การเรียนรู้ในชั้นอนุบาล . เอกสารประกอบการสอน
ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .

อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร และคณะ . 2543.โครงการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาระดับ

“ปฐมวัย” : รายงานการศึกษาขั้นต้น . คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .

อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร และคณะ . 2543. โครงการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาระดับ

“ปฐมวัย” : รายงานการศึกษาขั้นกลาง . คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .

อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร และคณะ . 2544 .โครงการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา “ปฐมวัย” .

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการ
และสังคมแห่งชาติ.

อุทัย คุลเกษม. 2542 . ศึกษา เรียนรู้ . พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพมหานคร:มูลนิธิสตรี – รัชสมัยดิวงส์.

อุทุมพร พรายอินทร์. 2542 . การศึกษาการจัดกิจกรรมชั้นเรียนของครูอนุบาลในกรุงเทพมหานคร.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .

ภาษาอังกฤษ

Church, E.B.1997.**Bring in the blocks.** Scholastic early childhood today: v.12 (Oct.97) p.43.

Cundiff-Stith, D.1997.**Picassos in the kitchen.** Scholastic early childhood today: v.11
(Feb. 97) p.9.

DeVries, R.,J.Haney, and B.Zan. 1991b.**A manual for coding teacher’s enacted
interpersonal understanding.** Iowa: University of Northern Iowa.

Freud, S.1949. **An outline of psychoanalysis.** New York : W.W.Norton & Co.

Loughlin,C.E.&Suina,J.H.1982. **The learning environment:An instructional strategy.**
New York: Teachers College, Columbia University.

Merzenich, M.M.,et. 1998. **Neural mechanisms underlying temporal integration,
segmentation, and input sequence representation: Some implications for the
origin of learning disabilities.** Annuals of the New York Academy of Sciences.

Murphy,K.L. 1999. **Socio-cultural influences on children’s conceptions of preschool and
Expectations for kindergarten in academic and child centered preschool.**
University of Maryland : College Park.

New ,Rebecca S.1995. **Beginnings & Beyond.** Washington :International Thompson
Publishing.

Read, K.&J.Patterson. 1997. **The nursery school and kindergarten .** New York : Holt
Rinehart and Winston.

The World Book Encyclopedia. 1980. J-K.Vol.11, Chicago: World Book – Child Crafts International.

Whelan, K.M. 1998. **A developmental process to discover talents and strengths in preschool children (gifted education, learning environment, traditional, constructivist classroom).** Atlanta : Georgia University.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ พูนสุข บุญยสวัสดิ์
อดีตอาจารย์ประจำภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ โสภพรรณ ชยสมบัติ
อดีตอาจารย์ประจำภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอื้อพร สัมมาทิพย์
อาจารย์ประจำชั้นระดับอนุบาล
โรงเรียนสาริต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)

ภาคผนวก ข

รายชื่อโรงเรียนที่ใช้ในการสัมภาษณ์ สํารวจ และการสังเกตการจัดสภาพแวดล้อม

สังกัด	จังหวัดจันทบุรี	จังหวัดนครสวรรค์
สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น	โรงเรียนเทศบาลเมืองจันทบุรี 1	โรงเรียนวัดไทรใต้
สำนักงานคณะกรรมการศึกษา เอกชน	โรงเรียนอนุบาลกัลยา	โรงเรียนมารีย์วิทยา
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด กรมการพัฒนาชุมชน	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดป่าคลองกุ้ง	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่าปลาอย่าง
ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ ในวัดสังกัดกรมการศาสนา	ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด คลองเกวียนลอย	ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด บางมะฝ่อ

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร โรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ ด้านกิจกรรม และด้านบุคคล

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์ครูอนุบาล เรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมสำหรับเด็กวัยอนุบาล

ชุดที่ 3 แบบสำรวจ เรื่อง การดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ ด้านกิจกรรม และด้านบุคคล

ชุดที่ 4 แบบสังเกตพฤติกรรมของครูอนุบาลและพฤติกรรมของเด็ก เรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมด้านการจัดพื้นที่ การคัดเลือกสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียน การจัดเตรียมและจัดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียน

คู่มือแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร
เรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมสำหรับเด็กวัยอนุบาล

คำชี้แจง

1. ผู้ให้ข้อมูล
  - 1.1 ครูใหญ่ / อาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการของโรงเรียนในสังกัดสำนักบริหารท้องถิ่น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
  - 1.2 ประธานกรรมการพัฒนาเด็กหรือผู้บริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา
2. ลักษณะของการสัมภาษณ์

เป็นการสัมภาษณ์รายบุคคล มีการกำหนดคำถามไว้อย่างแน่นอน
3. แบบสัมภาษณ์นี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
  - ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียนหรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
  - ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมระดับอนุบาล
    1. ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารการจัดสภาพแวดล้อมระดับอนุบาล
      - 1.1 นโยบายการจัดสภาพแวดล้อม
      - 1.2 การดำเนินการจัดสภาพแวดล้อม
    2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาพร้อมทั้งแนวทางแก้ไขการส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมในด้านต่าง ๆ ดังนี้
      - 1) การส่งเสริมความรู้ความสามารถในการจัดสภาพแวดล้อมให้กับบุคลากร
      - 2) ด้านงบประมาณ
      - 3) การสนับสนุนจากภายนอกโรงเรียนหรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
      - 4) การกำกับดูแลติดตามของการจัดสภาพแวดล้อม

การปฏิบัติในการสัมภาษณ์

1. การเตรียมตัวก่อนไปสัมภาษณ์
  - 1.1 ศึกษาและทำความเข้าใจคำถามในการสัมภาษณ์ให้ชัดเจน
  - 1.2 นัดเวลาและสถานที่สัมภาษณ์กับผู้ให้สัมภาษณ์

2. การดำเนินการสัมภาษณ์

- 2.1 ผู้สัมภาษณ์แนะนำตนเอง และบอกจุดมุ่งหมายในการสัมภาษณ์
- 2.2 สนทนาเรื่องทั่วไปเพื่อสร้างความรู้ความคุ้นเคยในการสัมภาษณ์
- 2.3 เริ่มต้นการสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์

การบันทึกข้อมูล

1. ผู้สัมภาษณ์บันทึกข้อมูลตอนที่ 1 ก่อนการสัมภาษณ์
2. ผู้สัมภาษณ์บันทึกตอนที่ 2 ระหว่างการสัมภาษณ์
3. จัดบันทึกเสียงด้วยเครื่องเสียงระหว่างการสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

เรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมสำหรับเด็กวัยอนุบาล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

เพศ ชาย หญิง

อายุ ..... ปี

ตำแหน่ง .....

วุฒิทางการศึกษา ..... สาขา / วิชาเอก .....

ประสบการณ์ในการบริหารงาน ..... ปี ประสบการณ์ในการสอน ..... ปี

ความรับผิดชอบ บุคลากรรวมทั้งสิ้น ..... คน

ครู ..... คน

พี่เลี้ยง ..... คน

อื่น ๆ ..... คน

..... คน

วันที่ให้สัมภาษณ์ ..... เวลา ..... น. ถึง ..... น.

สถานที่จัดสัมภาษณ์ .....

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1. ชื่อโรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก .....

สังกัด .....

เลขที่ ..... ถนน ..... ตำบล/แขวง .....

อำเภอ/เขต ..... จังหวัด .....

2. หน่วยงานที่สังกัด .....

3. ระดับชั้นที่เปิดทำการสอน .....

4. จำนวนห้องเรียนระดับอนุบาลทั้งหมด ..... ห้อง

5. จำนวนครูที่สอนเด็กระดับอนุบาล ..... คน และ พี่เลี้ยง ..... คน

6. จำนวนเด็กระดับอนุบาลอายุระหว่าง 3-4 ปี ..... คน

4-5 ปี ..... คน

5-6 ปี ..... คน

นโยบาย	การดำเนินงาน
	<p data-bbox="870 172 1093 212">พบปัญหาอะไรบ้าง</p> <p data-bbox="870 345 1228 384">มีวิธีการแก้ปัญหา/ข้อเสนอแนะ</p>
<p data-bbox="113 526 282 566">ความปลอดภัย</p>	<p data-bbox="765 526 934 566">ความปลอดภัย</p>
	<p data-bbox="870 814 1093 853">พบปัญหาอะไรบ้าง</p> <p data-bbox="870 986 1228 1026">มีวิธีการแก้ปัญหา/ข้อเสนอแนะ</p>
<p data-bbox="84 1163 266 1203">2. ด้านกิจกรรม</p> <p data-bbox="113 1218 569 1258">การจัดกิจกรรม/ประสบการณ์การเรียนรู้</p>	<p data-bbox="738 1163 920 1203">2. ด้านกิจกรรม</p> <p data-bbox="767 1218 1217 1258">การจัดกิจกรรม/ประสบการณ์การเรียนรู้</p> <p data-bbox="870 1517 1093 1557">พบปัญหาอะไรบ้าง</p> <p data-bbox="870 1745 1228 1785">มีวิธีการแก้ปัญหา/ข้อเสนอแนะ</p>

นโยบาย	การดำเนินงาน
	มีวิธีการแก้ปัญหา/ข้อเสนอแนะ
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครอง	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครอง
	พบปัญหาอะไรบ้าง
	มีวิธีการแก้ปัญหา/ข้อเสนอแนะ
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับครู	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับครู
	พบปัญหาอะไรบ้าง
	มีวิธีการแก้ปัญหา/ข้อเสนอแนะ

1.2 หน่วยงานต้นสังกัดมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการจัดสภาพแวดล้อมหรือไม่ ถ้ามี มีส่วนร่วมในเรื่องอะไรบ้างและอย่างไร

.....

.....

1.3 ท่านคิดว่าอาคารสถานที่กับจำนวนเด็กระดับอนุบาลในสถานศึกษาของท่านมีความเหมาะสมเพียงใด

.....

.....

1.4 นอกเหนือจากอาคารสถานที่ของโรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ท่านได้ใช้อาคารสถานที่จากแหล่งอื่นเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กระดับอนุบาลหรือไม่ ถ้ามี ใช้สถานที่จากที่ใดบ้าง

.....

.....

1.5 ท่านดำเนินการจัดหาสื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กระดับอนุบาลด้วยวิธีใดบ้าง ท่านพบปัญหาอะไรบ้าง และดำเนินการแก้ไขปัญหอย่างไร

.....

.....

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาพร้อมทั้งแนวทางแก้ไขส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การส่งเสริมความรู้ความสามารถในการจัดสภาพแวดล้อมให้กับบุคลากร

ท่านได้ดำเนินการเพื่อส่งเสริมความรู้ความสามารถในการจัดสภาพแวดล้อมทั้ง 3 ด้านให้กับบุคลากรในโรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือไม่ ถ้ามี มีเรื่องอะไรบ้างและอย่างไร

ด้านกายภาพ (อาคารสถานที่, การคัดเลือกสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียน, โภชนาการและการบริการ และ ความปลอดภัย) .....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาสำคัญที่พบ

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ด้านกิจกรรม (การจัดกิจกรรม/ประสบการณ์การเรียนรู้, การจัดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียน)

ปัญหาสำคัญที่พบ

แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ

ด้านบุคคล (ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครู, ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเด็ก, ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครอง และ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับครู) .....

ปัญหาสำคัญที่พบ

แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ

2. ด้านงบประมาณ

ท่านมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละด้านอย่างไร

ด้านกายภาพ (อาคารสถานที่, การคัดเลือกสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียน, โภชนาการและการบริการ และ ความปลอดภัย) .....

ปัญหาสำคัญที่พบ

แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ

ด้านกิจกรรม (การจัดกิจกรรม/ประสบการณ์การเรียนรู้, การจัดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียน)

ปัญหาสำคัญที่พบ

แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ

ด้านบุคคล (ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครู, ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเด็ก, ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครอง และ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับครู)

ปัญหาสำคัญที่พบ

แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ

3. การสนับสนุนจากภายนอกโรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของท่าน ได้รับการสนับสนุนในด้านการจัดสภาพแวดล้อมจากหน่วยงานภายนอกหรือไม่ ถ้ามี ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานใดและในเรื่องอะไรบ้าง

.....

.....

.....

ปัญหาสำคัญที่พบ

.....

.....

แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

4. การกำกับดูแลติดตามผลของการจัดสภาพแวดล้อม

ท่านมีวิธีการประเมินของการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือไม่ ถ้ามี ท่านมีวิธีการประเมินผลการจัดสภาพแวดล้อมในแต่ละด้านอย่างไร

ด้านกายภาพ (อาคารสถานที่ , การคัดเลือกสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียน , โภชนาการและการบริการ และ ความปลอดภัย) .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาสำคัญที่พบ

.....

.....

แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ด้านกิจกรรม (การจัดกิจกรรม/ประสบการณ์การเรียนรู้, การจัดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียน)

ปัญหาสำคัญที่พบ

แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ

ด้านบุคคล (ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครู, ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเด็ก, ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครอง และ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับครู) .....

ปัญหาสำคัญที่พบ

แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ

แบบสัมภาษณ์ครูอนุบาล

เรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมสำหรับเด็กวัยอนุบาล

คำชี้แจง

1. ผู้ให้ข้อมูล

1.1 ครูอนุบาลในแต่ละระดับชั้นของโรงเรียนในสังกัดสำนักบริหารท้องถิ่นสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน

1.2 ครูอนุบาลที่สอนเด็กอายุ 3-5 ปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา

2. ลักษณะของการสัมภาษณ์

เป็นการสัมภาษณ์รายบุคคล มีการกำหนดคำถามไว้อย่างแน่นอน

3. แบบสัมภาษณ์นี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมสำหรับเด็กวัยอนุบาล

1. การส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ ด้านกิจกรรม และด้านบุคคลในด้านการประสานงานระหว่างผู้บริหารกับครู
2. การดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมในด้านต่างๆ ดังนี้
  - 1) สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ
  - 2) สภาพแวดล้อมด้านกิจกรรม
  - 3) สภาพแวดล้อมด้านบุคคล

การปฏิบัติในการสัมภาษณ์

1. การเตรียมตัวก่อนไปสัมภาษณ์

1.1 ศึกษาและทำความเข้าใจคำถามในการสัมภาษณ์

1.2 นัดเวลา และสถานที่สัมภาษณ์กับผู้ให้สัมภาษณ์

2. การดำเนินการสัมภาษณ์

2.1 ผู้ให้สัมภาษณ์แนะนำตัวเองและบอกจุดมุ่งหมายในการสัมภาษณ์

2.2 สนทนาเรื่องทั่วไปเพื่อสร้างความคุ้นเคยในการสัมภาษณ์

2.3 ขออนุญาตจดบันทึกและบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์

2.4 เริ่มต้นการสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์

การบันทึกข้อมูล

1. ผู้สัมภาษณ์บันทึกข้อมูลตอนที่ 1 ก่อนการสัมภาษณ์
2. ผู้สัมภาษณ์บันทึกข้อมูลตอนที่ 2 ระหว่างการสัมภาษณ์
3. จัดบันทึกคำพูดและบันทึกเสียงด้วยเครื่องบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ครูอนุบาล
เรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมสำหรับเด็กระดับอนุบาล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

เพศ ชาย ..... หญิง

อายุ ..... ปี

โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก .....

สังกัด .....

สอนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ ..... หรือกลุ่มเด็กอายุ .....ปี

จำนวนนักเรียนในระดับชั้นที่ทำการสอน ..... คน

มีนักเรียนอายุระหว่าง 3 ปี ..... คน

4 ปี ..... คน

5 ปี ..... คน

6 ปี ..... คน

วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์ ..... เวลา ..... น. ถึง ..... น.

สถานที่จัดสัมภาษณ์ .....

วุฒิทางการศึกษา 1. .... สาขา .....

จากสถาบัน .....

2. .... สาขา .....

จากสถาบัน .....

พี่เลี้ยง / ผู้ช่วย ..... คน

ประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพครู ..... ปี

ประสบการณ์ในการสอนเด็กในระดับอนุบาล ..... ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมสำหรับเด็กระดับอนุบาล

1. ข้อมูลการส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ ด้านกิจกรรม และด้านบุคคล
การประสานงานระหว่างผู้บริหารกับครู

โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของท่านมีการประสานงานระหว่างผู้บริหารกับครูในการ
ดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ ด้านกิจกรรม และด้านบุคคลหรือไม่ ถ้ามี มีการ
ประสานงานกันในเรื่องอะไรบ้าง อย่างไร

ด้านกายภาพ (อาคารสถานที่, การคัดเลือกสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียน, โภชนาการและ
การบริการ และ ความปลอดภัย) .....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาสำคัญที่พบ

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ด้านกิจกรรม (การจัดกิจกรรม/ประสบการณ์การเรียนรู้, การจัดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียน)

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาสำคัญที่พบ

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ

.....
.....

ด้านบุคคล (ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครู , ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเด็ก , ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครอง และ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับครู) .....

.....
.....
.....
.....

ปัญหาสำคัญที่พบ

.....
.....

แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ

.....
.....

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ ด้านกิจกรรม และด้านบุคคล

สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ

1. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดและตกแต่งสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียนหรือไม่ ถ้ามี ท่านมีส่วนร่วมกับเรื่องอะไรบ้างและท่านทำอย่างไร

.....
.....

2. ท่านมีหลักในการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนอย่างไร

.....
.....

3. ท่านมีวิธีการจัดและตกแต่งภายในห้องเรียนอย่างไร พบปัญหาอะไร มีวิธีการแก้ไขอย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. ท่านมีวิธีการจัดพื้นที่สำหรับการเรียนรู้สำหรับเด็กอย่างไร พบปัญหาอะไร มีวิธีการแก้ไขอย่างไร

.....

.....

.....

.....

5. ท่านมีการสังเกตเด็กในการใช้พื้นที่ในแต่ละกิจกรรมที่ท่านจัดเตรียมไว้หรือไม่ ถ้ามีผลออกมาเป็นอย่างไร ท่านพึงพอใจหรือไม่

.....

.....

.....

.....

6. ท่านมีวิธีการจัดโต๊ะหรือนั่งสำหรับเด็กอย่างไร พบปัญหาอะไรบ้าง มีวิธีการแก้ไขอย่างไร

.....

.....

.....

.....

7. ท่านคิดว่าครุภัณฑ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนในห้องเรียนแต่ละปีมีจำนวนเพียงพอหรือไม่ ถ้าไม่เพียงพอเป็นเพราะเหตุใดและมีความเหมาะสมกับเด็กทุกวัยหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

8. สื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอน

8.1 ท่านมีการคัดเลือกสื่อสำหรับใช้ในการเรียนการสอนหรือไม่ ถ้ามี ท่านมีการเลือกสื่อ วัสดุ อุปกรณ์อย่างไร พบปัญหาอะไร มีวิธีแก้ไขและข้อเสนอแนะอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

8.2 ท่านคิดว่า สื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ท่านใช้หรือที่มีอยู่มีความหลากหลายและเหมาะสมกับระดับอนุบาลหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

8.3 ท่านมีวิธีการจัดวางสื่อ อุปกรณ์ภายในห้องเรียนอย่างไร พบปัญหาอะไร มีวิธีการแก้ไขและข้อเสนอแนะอย่างไร

.....

.....

.....

.....

8.4 ท่านพบว่าสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนในห้องเรียนของท่านอยู่ในสภาพใดเหมาะสมกับการใช้งานหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

8.5 ท่านเคยแลกเปลี่ยนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ในการเรียนที่มาช่วยเสริมการสอนจากครูท่านอื่นบ้างหรือไม่ ถ้าเคย ท่านเคยแลกเปลี่ยนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ประเภทใดบ้าง มีอะไรบ้าง (บอกมาประมาณ 2-4 อย่าง)

.....

.....

.....

.....

8.6 ท่านจัดให้มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์จากท้องถิ่นมาใช้ในการดำเนินกิจกรรมบ้างหรือไม่ ถ้ามี เป็นสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ประเภทใดมีอะไรบ้าง (บอกมาประมาณ 2-4 อย่าง)

.....

.....

.....

.....

.....

8.7 ท่านได้รับบริจาค สื่อ วัสดุ อุปกรณ์บ้างหรือไม่ ถ้าได้รับ ได้รับจากหน่วยงานใดหรือจากที่ไหน เป็นสื่อประเภทใด มีอะไรบ้าง (บอกมาประมาณ 2-4 อย่าง)

.....

.....

.....

.....

.....

8.8 ท่านเคยยืมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์จากสถานที่ต่าง ๆ บ้างหรือไม่ ถ้าเคย ท่านยืมมาจากสถานที่ใด เป็นสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ประเภทใด มีอะไรบ้าง (บอกมาประมาณ 2-4 อย่าง)

.....

.....

.....

.....

8.9 ท่านมีการสังเกตเด็กในการใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ท่านจัดเตรียมไว้บ้างหรือไม่ ถ้ามี ส่วนมากเด็กใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ประเภทใด มีอะไรบ้าง (บอกมาประมาณ 2-4 อย่าง) และท่านมีความพึงพอใจหรือไม่

.....

.....

.....

.....

.....

5. ภายในห้องเรียนของท่านมีการจัดมุมประสบการณ์/ศูนย์การเรียนรู้หรือไม่

( ) มี

( ) ไม่มี

ถ้ามี ท่านมีมุมประสบการณ์/ศูนย์การเรียนรู้อะไรบ้าง และมีจำนวนกี่มุม/ศูนย์ต่อวัน

.....

.....

.....

.....

.....

6. ท่านทำบันทึกการสอนประจำวันหรือไม่ ถ้าทำ ท่านมีวิธีการทำอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. ท่านพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กระดับอนุบาลมีข้อดีและข้อเสียต่อครูอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สภาพแวดล้อมด้านบุคคล

1. ท่านมีวิธีการสร้างปฏิสัมพันธ์กับเด็กระดับอนุบาลที่อยู่ในชั้นเรียนอย่างไร พบปัญหาอะไร มีวิธีการแก้ไขและข้อเสนอแนะอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสำรวจการดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
เรื่อง สภาพการดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ ด้านกิจกรรม และด้านบุคคล

ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ ด้านกิจกรรม และด้านบุคคลในโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ

ตอนที่ 2 การดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมด้านกิจกรรม

ตอนที่ 3 การดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมด้านบุคคล

แบบสำรวจ

ใช้แบบสำรวจการดำเนินการจัดสภาพแวดล้อม ผู้วิจัยทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในด้านกายภาพ ด้านกิจกรรม และด้านบุคคล
จากงานวิจัยต่าง ๆ จากวิทยุทัศน์

ตัวให้มีคุณสมบัติพร้อมที่จะใช้แบบสำรวจแล้ว ก่อนนำไปใช้จริงจำเป็นต้องศึกษารายละเอียดของแต่ละรายการที่จะทำการสำรวจให้ชัดเจน

ผู้ช่วยวิจัยซึ่งเป็นที่มีความชำนาญในการจัดการศึกษา ทำการสำรวจเพื่อให้ได้ข้อมูลจากการสำรวจที่มีคุณภาพตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด

ทำการสำรวจโดยพิจารณาตามรายการในแบบสำรวจหากพบรายการใดให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องผลสำรวจว่า “พบ” หรือถ้าไม่พบรายการใดให้
สำรวจว่า “ไม่พบ”

คิดเห็น ข้อเสนอแนะ หรือพบสิ่งที่เกี่ยวข้องกับแต่ละรายการให้ทำการบันทึกข้อมูลลงในช่องบันทึกการสำรวจเพิ่มเติม

หลักฐานที่เกี่ยวข้อง ตามรายการในแบบสำรวจ อาจใช้วิธีการถ่ายภาพ ถ่ายวิทยุทัศน์ ฯลฯ

แบบสำรวจการดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สอนอยู่ในระดับชั้นปีที่ ..... หรือ กลุ่มเด็กอายุ ..... ปี

ชื่อโรงเรียนหรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก .....

สำรวจครั้งที่ ..... วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... เวลา .....

ตอนที่ 1 การดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ

รายการ	ผลการสำรวจ		การบันทึกการสำรวจเพิ่มเติม
	พบ	ไม่พบ	
การจัดพื้นที่และบริเวณที่ใช้สอย			
1. มีพื้นที่ในอาคารกว้างขวางสำหรับเด็กและบุคลากรเคลื่อนไหวอย่างอิสระ			
2. มีพื้นที่ในอาคารที่เอื้อต่อการใช้สำหรับเด็กพิเศษ			
3. มีม้านหรือมู่ลี่ช่วยในการปรับแสงแดด			
4. มีการระบายอากาศที่สามารถควบคุมได้ เช่น มีหน้าต่างเปิด/ปิด มีการติดตั้งพัดลมระบายอากาศ			
5. มีการจัดพื้นที่พักผ่อนเป็นบริเวณที่เอื้ออำนวยให้เด็กได้ใช้เวลานาน			
6. มีพื้นที่พักผ่อนที่ไม่ถูกใช้ในกิจกรรมการเล่นหรือออกกำลังกาย			
7. มีพื้นที่เพียงพอต่อการทำกิจกรรมหลายอย่างในเวลาเดียวกัน เช่น พื้นที่เล่นบล็อกโต๊ะสำหรับเครื่องเล่นสัมผัส กระดานขาหยั่ง			
8. มีการจัดพื้นที่เป็นสัดส่วน ไม่มีการเข้าไปขัดกิจกรรมซึ่งกันและกัน			
9. มีพื้นที่ที่ถูกจัดแยกไว้ต่างหากสำหรับการเล่นของเด็ก 1 คน หรือ 2 คน เพื่อป้องกันการรบกวนจากเด็กคนอื่น			

รายการ	ผลการสำรวจ		การบันทึกการสำรวจเพิ่มเติม
	พบ	ไม่พบ	
10. มีพื้นที่ว่างนอกอาคารและในตัวอาคารไว้สำหรับการเล่นด้วยกลัมนเนื้อไม้ใหญ่			
11. มีพื้นที่ที่เอื้ออำนวยต่อการเคลื่อนไหวเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ไว้สำหรับเด็กเป็นกลุ่มใช้ได้โดยง่าย เช่น อยู่ใกล้ห้องเรียนและไม่ลำบากสำหรับเด็กพิเศษ			
12. มีพื้นที่นอกตัวอาคารมีลักษณะพื้นผิวหลากหลายที่ก่อให้เกิดการเล่นในรูปแบบต่าง ๆ เช่น กองไม้ พื้นทราย พื้นดิน สนามหญ้า ฯลฯ			
13. มีพื้นที่นอกตัวอาคารโดยมีต้นไม้ให้ร่มเงา มีทางระบายน้ำอย่างดี			
14. มีพื้นที่สำหรับการเคลื่อนไหวนอกอาคารมีความสะดวกสบาย เช่น อยู่ใกล้ห้องน้ำและน้ำดื่ม มีที่เก็บเครื่องใช้ ห้องเรียนมีทางออกสู่สนามได้โดยตรง			
15. มีการจัดเตรียมพื้นที่สำหรับกิจกรรมการเล่นทรายและเล่นน้ำในบริเวณภายนอกหรือภายในอาคาร			
16. มีห้องน้ำสำหรับผู้ใหญ่โดยเฉพาะ			
17. มีห้องพักรูที่มีเฟอร์นิเจอร์สำหรับผู้ใหญ่ห้องพักรูอาจใช้ประโยชน์ได้ 2 อย่าง เช่น เป็นห้องสำนักงานและห้องประชุม			
18. มีพื้นที่สำหรับเก็บของส่วนตัวสำหรับครู			
19. มีห้องนอนที่อยู่ห่างไกลจากสิ่งรบกวน สะอาด ปลอดภัย และมีเนื้อที่พอเพียง และมีที่เก็บเครื่องนอน			
20. มีห้องอาหารที่ถูกสุขลักษณะ ทำความสะอาดง่าย ปลอดภัย และมีเนื้อที่พอเพียงกับจำนวนผู้ใช้			
21. มีห้องพัสดุ มีที่เก็บของที่จัดเก็บอย่างเป็นระเบียบ มีแสงสว่างพอเพียง			
22. มีการจัดบริเวณภายในห้องเรียนให้มีที่ว่างพอที่จะสนทนาเป็นรายบุคคลในช่วงที่เด็กทำกิจกรรม			

รายการ	ผลการสำรวจ		การบันทึกการสำรวจเพิ่มเติม
	พบ	ไม่พบ	
การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ที่เหมาะสม			
การจัดประเภทเครื่องใช้			
23. มีเครื่องครุภัณฑ์ที่นำมาใช้ในกิจวัตรประจำวันได้สะดวกและเพียงพอ มีขนาดที่เหมาะสมกับเด็ก เช่น เตียงนอน เปล ที่เก็บสื่อบันเทิง ชั้นวางของ			
24. มีเครื่องครุภัณฑ์ในห้องมีความแข็งแรงและได้รับการซ่อมแซมอย่างดี			
25. มีเครื่องสุขภัณฑ์ขนาดเหมาะสมกับเด็กและติดตั้งอ่างล้างมือในระดับที่เด็กใช้งานได้สะดวก			
26. มีที่เก็บแปรงสีฟันในลักษณะที่ขนแปรงแห้งง่ายและมีป้ายชื่อของเด็กแต่ละคน			
27. มีอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน เช่น โทรศัพท์ หมายเลขโทรศัพท์กรณีเกิดเหตุฉุกเฉินต่างๆ มีเครื่องปฐมพยาบาล รถรับส่ง			
28. มีเครื่องอำนวยความสะดวกในการรับประทานอาหาร / อาหารว่าง เช่น ที่วางในตู้เย็น อุปกรณ์ในการประกอบอาหาร			
29. มีเครื่องใช้สำนักงานที่จัดไว้เป็นอย่างดีสำหรับการใช้ในการบริหารงาน เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องตอบรับโทรศัพท์อัตโนมัติ			
30. มีแฟ้มเอกสารและชั้นวางของให้ใช้			
การจัดซื้อ วัสดุอุปกรณ์ของเล่น			
31. มีเครื่องเล่นงานไม้ โต๊ะเล่นน้ำเล่นทราย กระดานดำตั้งพื้น			
32. มีของเล่นที่นุ่มนวลและสะอาดเหมาะสมกับเด็กที่เอื้ออำนวยต่อการใช้			
33. มีอุปกรณ์เครื่องเล่นเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่เพียงพอและเหมาะสมกับระดับอายุและความสามารถของเด็ก			

รายการ	ผลการสำรวจ		การบันทึกการสำรวจเพิ่มเติม
	พบ	ไม่พบ	
34. มีอุปกรณ์เครื่องเล่นเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่มีทั้งที่เคลื่อนย้ายได้และเคลื่อนย้ายไม่ได้			
35. มีการจัดหนังสือ สื่อด้านภาษา และกิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็กไว้ในรูปของศูนย์ / มุมการอ่าน			
36. มีอุปกรณ์เสริมการสื่อสารที่เด็กหยิบใช้ง่ายอยู่ภายในแต่ละศูนย์/มุมต่าง ๆ เช่น มีตุ๊กตาต่างๆ ในบริเวณศูนย์บล็อก มีหุ่นมือและกระดานคำสำคัญในศูนย์หนังสือ			
37. มีอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กในแต่ละประเภทที่จัดไว้ให้เด็กใช้ เช่น ของเล่นตัวต่อชิ้นเล็ก ๆ สื่อศิลปะ สีเทียนและกรรไกร ของเล่นสัมผัสอื่น ๆ รูปตัดต่อจิ๊กซอ			
38. มีบล็อกและอุปกรณ์อื่นๆ เช่น หุ่นคน สัตว์ ยานพาหนะ และสัญญาณจราจร ไว้ให้เด็กได้เล่น			
39. มีอุปกรณ์ประกอบการเล่นทราย/น้ำ เช่น ภาชนะใส่ ช้อน กรวย หม้อ กะทะ แบบพิมพ์ หุ่นคน สัตว์ รถ			
40. มีสื่อสำหรับการเล่นบทบาทสมมุติที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการเรียนรู้ของเด็ก			
41. มีสื่อคณิตศาสตร์หลายประเภทที่เหมาะสมกับพัฒนาการถูกจัดวางไว้ เช่น สื่อสำหรับการนับ การวัด การเรียนรู้เกี่ยวกับรูปทรงและขนาด			
42. มีสื่อธรรมชาติ/วิทยาศาสตร์ถูกจัดเก็บอย่างเป็นระบบและอยู่ในสภาพดี เช่น มีการจัดเก็บสื่อไว้ในขวด/ภาชนะ กรงเลี้ยงสัตว์ที่สะอาด			

รายการ	ผลการสำรวจ		การบันทึกการสำรวจเพิ่มเติม
	พบ	ไม่พบ	
43. มีสื่อคนตรีมากมายที่ถูกจัดไว้ให้เด็กใช้ เช่น ศูนย์ดนตรีพร้อมเครื่องดนตรี เครื่องเล่น เทป อุปกรณ์ส่งเสริมการเดินที่ปรับสำหรับเด็กพิเศษได้ใช้			
44. มีการจัดเตรียมสื่อศิลปะที่หลากหลายเอื้ออำนวยต่อการใช้ได้พอเพียงในกิจกรรมประจำวัน			
45. มีทีวี วิดีโอ คอมพิวเตอร์ในการเลือกทำกิจกรรมในศูนย์/มุม			
46. มีสื่อที่มีความเหมาะสมกับกลุ่มอายุของเด็กเช่น ภาพของเด็ก บทกลอนสำหรับเด็ก			
47. มีการจัดแสดงสื่อให้อยู่ในระดับสายตาเด็ก			
48. มีผลงานของเด็กแต่ละคนถูกจัดแสดงให้เห็นเด่นชัด			
การปฏิบัติในเรื่องสุขภาพอนามัย			
49. ไม่มีการสูบบุหรี่ในบริเวณที่ดูแลเด็ก			
50. มีการล้างมืออย่างเพียงพอหลังจากที่เช็ดน้ำมูก เล่นกับสัตว์ หรือเมื่อมือสกปรกหลังจากเข้าห้องน้ำ และก่อนรับประทานอาหาร			
51. มีการให้เด็กใส่ชุดที่เหมาะสมกับสภาพอากาศทั้งภายในและภายนอกอาคาร เช่น ใส่เสื้อหนาๆ ในฤดูหนาว สวมรองเท้าที่เหมาะสมกับการวิ่งเล่น			
52. มีการปฏิบัติเพื่อลดการแพร่กระจายเชื้อโรคลงได้ เช่น แยกเด็กที่ป่วยด้วยโรคติดเชื้อออกไป			
53. มีครู/ผู้ดูแลเด็กเป็นแม่แบบที่ดีในการปฏิบัติในการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกายเมื่ออยู่ต่อหน้าเด็ก ตรวจสอบชักโครกเมื่ออยู่ในห้องน้ำของเด็ก			

รายการ	ผลการสำรวจ		การบันทึกการสำรวจเพิ่มเติม
	พบ	ไม่พบ	
54. มีการสอนให้เด็กรู้จักการปฏิบัติตัวด้านสุขภาพอนามัยได้เองตามลำพัง เช่น สอน เทคนิคการล้างมือที่ถูกต้อง			
การปฏิบัติตัวในเรื่องความปลอดภัย			
55. ไม่พบสิ่งที่สามารถก่อให้เกิดอันตรายรุนแรงได้ภายในหรือภายนอกอาคาร			
56. มีการดูแลความปลอดภัยของเด็กทั้งภายในและภายนอกอาคารอย่างทั่วถึง			
57. มีครู/ผู้ดูแลเด็กมีการป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้น เช่น เคลื่อนย้าย ของเล่นที่อยู่ใต้เครื่องปั้นปาย มีรั้วป้องกันไม่ให้เด็กเข้าไปในบริเวณที่อันตราย เช็ด พื้นที่ในบริเวณที่เปียก			
58. มีครูอธิบายถึงเหตุผลที่ต้องใช้กฎเพื่อความปลอดภัยให้เด็กได้เข้าใจ			

ตอนที่ 2 การดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมด้านกิจกรรม

รายการ	ผลการสำรวจ		การบันทึกการสำรวจเพิ่มเติม
	พบ	ไม่พบ	
ตารางกิจวัตรประจำวัน			
1. มีตารางประจำวันซึ่งเป็นที่คุ้นเคยของเด็กในแต่ละวัน เช่น การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและทำกิจกรรมต่าง ๆ เมื่อเทียบเคียงกันแล้วมีลำดับเดียวกันทุกวัน			
2. มีตารางเวลาที่เขียนกำหนดคิดประจำห้องและมีความสัมพันธ์กับกิจกรรมที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน			
3. มีกิจกรรมการเล่นในแต่ละวันเพื่อพัฒนาทั้งกล้ามเนื้อมัดใหญ่และกล้ามเนื้อมัดเล็ก			
4. มีตารางเวลาประจำวันที่ทำให้ความสมดุลระหว่างกิจกรรมที่ถูกกำหนดไว้และที่ยืดหยุ่นได้ เช่น ช่วงเวลาของการเล่นนอกตัวอาคารที่จัดตารางไว้อาจจะยืดต่อให้ถ้าอากาศดี			
5. มีกิจกรรมการเล่นในแต่ละวันที่มีความหลากหลายทั้งการเล่นที่ครูชี้แนะและการเล่นที่เด็กเป็นผู้ริเริ่ม			
6. มีการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมแต่ละช่วงอย่างราบรื่น เช่น มีการจัดเตรียมสื่ออุปกรณ์สำหรับกิจกรรมต่อไปไว้พร้อมก่อนที่จะเสร็จสิ้นกิจกรรมที่กำลังทำอยู่			
7. มีตารางเวลาการเข้าห้องน้ำสอดคล้องกับความต้องการของเด็กเป็นรายบุคคล			
8. มีตารางเวลารับประทานอาหารที่เหมาะสมสำหรับเด็ก			
9. มีการแจ้งแพ้อาหารและมีการจัดเตรียมอาหารและเครื่องดื่มชนิดอื่นมาสับเปลี่ยน			
10. มีครู/ผู้ดูแลเด็กนั่งกับเด็กในระหว่างมื้ออาหารหลักและอาหารว่าง			
11. มีการจัดให้เด็กมีส่วนร่วมช่วยเหลือระหว่างมื้ออาหารหลัก/อาหารว่าง เช่น จัดโต๊ะ เสิร์ฟอาหารทำความสะอาดโต๊ะ			

รายการ	ผลการสำรวจ		การบันทึกการสำรวจเพิ่มเติม
	พบ	ไม่พบ	
12. มีการจัดเตรียมเครื่องใช้ที่มีขนาดเหมาะสมกับเด็กและเด็กสามารถช่วยเหลือตนเองได้ สะดวก เช่น เขย็อน้ำขนาดเล็ก ถ้วยและช้อนที่แข็งแรง			
13. มีการสนทนาระหว่างมืออาหารหลัก/อาหารว่าง เช่น ครูช่วยให้เด็กพูดคุยถึงเหตุการณ์ในแต่ละวันและพูดถึงสิ่งที่เด็กสนใจเด็กพูดคุยกับคนอื่น ๆ			
14. มีตารางการนอนหลับ/พักผ่อนมีความเหมาะสมกับเด็กส่วนใหญ่			
15. มีการดูแลทั่วถึงในห้องตลอดช่วงเด็กนอนหลับ/พักผ่อน			
16. มีสิ่งที่ให้เด็กได้ผ่อนคลาย เช่น ของเล่นสำหรับให้เด็กกอด เพลงเบา ๆ ลูกบอลเด็ก			
17. มีการจัดเตรียมกิจกรรมสำหรับเด็กที่ตื่นก่อนเด็กคนอื่นหรือไม่ยอมนอน เช่น อนุญาตให้เด็กได้อ่านหนังสือหรือเล่นเงียบ ๆ มีการแบ่งพื้นที่และกิจกรรมสำหรับเด็กที่ไม่ต้องการนอน			
ลักษณะกิจกรรมประจำวัน			
18. มีการจัดในรูปแบบศูนย์การเรียนรู้/มุมประสบการณ์อย่างน้อย 3 บริเวณและมีเครื่องใช้เพื่ออำนวยความสะดวก เช่น มีน้ำใกล้บริเวณกิจกรรมศิลปะ มีจำนวนของเล่นและชั้นวางของเพียงพอ			
19. มีการจัดศูนย์/มุมแต่ละบริเวณในลักษณะที่เด็กใช้ได้เอง เช่น บริเวณชั้นวางของเปิดโล่ง			
20. มีการปรับเปลี่ยนสื่อหรือเสริมกิจกรรมในศูนย์/มุม			
21. มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย มีทั้งกิจกรรมสำหรับเด็กแต่ละคนและเป็นกลุ่ม			
22. มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เด็กทำกิจกรรมได้ตลอดทั้งวันจนถึงเวลากลับบ้าน เช่น ไม่ปล่อยให้เด็กอยู่เฉยโดยไม่มีการให้เด็กทำเป็นช่วงเวลานาน			

รายการ	ผลการสำรวจ		การบันทึกการสำรวจเพิ่มเติม
	พบ	ไม่พบ	
23. มีการจัดกิจกรรมด้านภาษาประจำวันโดยครูอย่างน้อย 1 คน เช่น อ่านหนังสือให้เด็กฟัง เล่านิทานโดยใช้กระดาษคำสำคัญในการเล่านิทาน			
24. มีกิจกรรมการสื่อสารเกิดขึ้นในระหว่างช่วงเวลาอิสระ และกิจกรรมกลุ่ม เช่น ให้เด็กเล่าเรื่องจากภาพที่วาด อภิปรายถึงการไปร้านขายของ			
25. มีการจัดกิจกรรมศิลปะเอื้ออำนวยให้เด็กได้ใช้			
26. มีกิจกรรมศิลปะที่เป็น 3 มิติ รวมอยู่ในกิจกรรมปกติอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เช่น ปั้นดินน้ำมัน งานไม้			
27. มีกิจกรรมศิลปะบางกิจกรรมมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์อื่น ๆ ที่ได้รับในชั้นเรียน เช่น เชิญชวนให้เด็กวาดรูปที่เกี่ยวกับการทัศนศึกษา			
28. มีกิจกรรมการเคลื่อนไหว/การเต้นรำอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เช่น การเดินเป็นแถวหรือเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง การแสดงลีลาตามเพลงหรือจังหวะ เด็กอาจใช้สื่อต่าง ๆ เพื่อประกอบการเต้นไปกับดนตรี			
29. มีการจัดกิจกรรมดนตรีทั้งแบบที่เป็นกิจกรรมเลือกอิสระและที่เป็นกิจกรรมกลุ่มในแต่ละวัน			
30. มีการเชิญชวนแขกคนสำคัญให้เล่นเครื่องดนตรีให้เด็กฟังในบางครั้ง ให้เด็กทำเครื่องดนตรี และครูจัดกิจกรรมให้เด็กได้ฟังระดับเสียงที่แตกต่างกัน			
31. มีการจัดกิจกรรมการเล่นน้ำเล่นทรายสำหรับเด็กอย่างน้อย 1 ชั่วโมง ในแต่ละวัน			
32. มีการจัดกิจกรรมการเล่นทรายและน้ำที่แตกต่างกัน เช่น การผสมน้ำสบู่ในน้ำ มีการใช้ข่าวสารแทนทราย			

รายการ	ผลการสำรวจ		การบันทึกการสำรวจเพิ่มเติม
	พบ	ไม่พบ	
33. มีกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับธรรมชาติ/วิทยาศาสตร์โดยครูอย่างน้อยทุก ๆ 2 สัปดาห์/ครั้ง เช่น การปรุงอาหาร การเดินทางทัศนศึกษา การทดลองอย่างง่าย ๆ			
34. มีการใช้กิจกรรมประจำวันเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับคณิตศาสตร์/จำนวน เช่น การจัดโต๊ะ/นับจำนวนชั้นบันได			
35. มีกิจกรรมคณิตศาสตร์/จำนวนที่มาจากวางแผนการสอนของครูโดยตรงอย่างน้อย ทุกๆ 2 สัปดาห์			
36. มีการจัดกิจกรรมโดยการใช้ทีวี วีดีโอหรือคอมพิวเตอร์ เช่น ทำกิจกรรมที่ได้รับคำแนะนำจากโปรแกรมทีวีเพื่อการศึกษา ช่วยเด็กเรียนรู้ในเรื่องการใช้คอมพิวเตอร์			
37. มีการจัดให้เด็กพิเศษได้รับการเข้าไปร่วมในกลุ่มและมีส่วนร่วมเกือบทุกกิจกรรมการเล่น			
38. มีการประเมินกิจกรรมสำหรับเด็กอย่างสม่ำเสมอว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่			

ตอนที่ 3 การดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมด้านบุคคล

รายการ	ผลการสำรวจ		การบันทึกการสำรวจเพิ่มเติม
	พบ	ไม่พบ	
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรกับเด็ก			
1. มีการทักทายเด็กอย่างอบอุ่นเป็นรายบุคคล เช่น ครู/ผู้ดูแลเด็กแสดงความยินดีที่ได้เห็นหน้าเด็ก ยิ้ม ใช้น้ำเสียงที่อบอุ่นกับเด็ก			
2. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กในทางบวก เช่น ครูเข้าปลอบเด็กเมื่อเด็กเศร้าหรือได้รับบาดเจ็บ แสดงความชื่นชมต่อทักษะใหม่ๆ ของเด็ก ใช้น้ำเสียงที่แสดงความเป็นมิตร			
3. มีการช่วยให้เด็กได้พัฒนาปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในแง่บวก เช่น ช่วยเด็กต่อแถวเล่น เครื่องเล่นสนาม ชวนให้เล่นม้าโยก			
4. มีการดูแลเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และให้ความสำคัญกับความต้องการของเด็กแต่ละคน โดยคำนึงถึงความหลากหลายของพื้นฐาน			
5. มีการปรับการดูแลเอาใจใส่กับกลุ่มเด็กให้เหมาะสมกับความแตกต่างในเรื่องวัยและความสามารถ เช่น เด็กเล็กหรือเด็กชนได้รับการกำกับดูแลใกล้ชิดมากกว่าเด็กโต			
6. มีการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนเมื่อเด็กต้องการ เช่น ช่วยให้เด็กที่เดินไปมาได้ เข้ามาร่วมวงเล่นกับเพื่อน ๆ ช่วยเด็กประกอบภาพตัดต่อให้เสร็จได้สมบูรณ์			
7. มีการกำกับดูแลของครู โดยไม่มีการลงโทษและการควบคุมเป็นไปอย่างมีเหตุมีผล			
8. มีการใช้วิธีสร้างระเบียบวินัยแบบไม่ลงโทษ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและใช้วิธีการแนะนำและระเบียบวินัยที่นุ่มนวลกับเด็ก เช่น ให้ความสนใจกับพฤติกรรมทางบวกหันเหความสนใจของเด็กให้ออกจากการกระทำที่ไม่เป็นที่ยอมรับ ไปสู่การกระทำที่เป็นที่ยอมรับ			

รายการ	ผลการสำรวจ		การบันทึกการสำรวจเพิ่มเติม
	พบ	ไม่พบ	
9. มีการตอบสนองต่อพฤติกรรมเด็กอย่างคงเส้นคงวา เช่น ครูแต่ละคนใช้ข้อตกลงเดียวกันและวิธีการเดียวกันและข้อตกลงมีการปฏิบัติตามโดยเด็ก			
10. มีการแสดงการยอมรับเด็ก เช่น ตั้งใจฟังและสบตา ให้ความยุติธรรมเสมอหน้าไม่ลำเอียง			
11. มีครู/ผู้ดูแลเด็กดูว่าเรีงเมื่ออยู่กับเด็ก			
12. มีครู/ผู้ดูแลเด็กส่งเสริมพัฒนาการด้านการให้การยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ เช่น ครู/ผู้ดูแลเด็กรอจนกระทั่งเด็กถามคำถามให้จบเสียก่อนจึงค่อยพูดตอบและสนับสนุนให้เด็กมีสัมมาคารวะในการฟังผู้ใหญ่พูด			
การปฏิสัมพันธ์ระหว่างในหมู่เด็ก			
13. มีการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ในหมู่เพื่อน ยอมให้เด็กเคลื่อนไหวไปมาได้อิสระจนถึงการจับกลุ่มและการมีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นเองได้ตามธรรมชาติ			
14. มีครู/ผู้ดูแลเด็กระงับปฏิสัมพันธ์ในหมู่เพื่อนที่ก่อให้เกิดการบาดเจ็บและเป็นไปในทางลบ เช่น หยุดการล้อเลียนชื่อ การต่อสู			
15. มีปฏิสัมพันธ์ในหมู่เพื่อนในทางบวกปรากฏให้เห็น			
16. มีครู/ผู้ดูแลเด็กแสดงแบบอย่างที่ดีของทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม เช่น มีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น ฟังและเข้าอกเข้าใจ ให้ความร่วมมือ			
17. มีครู/ผู้ดูแลเด็กช่วยให้เด็กพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมที่ควรปฏิบัติต่อเพื่อน เช่น ช่วยให้เด็กได้พูดคุยแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นแทนการให้ต่อสู้ ชักจูงให้เด็กที่แยกตัวออกมารู้จักที่จะเข้าหาเพื่อน ช่วยให้ได้รู้จักเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น			

รายการ	ผลการสำรวจ		การบันทึกการสำรวจเพิ่มเติม
	พบ	ไม่พบ	
18. มีการจัดให้เด็กมีโอกาสทำงานร่วมกันจนเสร็จเป็นชิ้นเป็นอัน เช่น ให้เด็กช่วยกันวาดภาพบนกระดาษวาดภาพขนาดใหญ่เป็นกลุ่มหรือให้เด็กช่วยกันทำขนมซึ่งประกอบด้วยเครื่องปรุงหลาย ๆ อย่าง เด็ก ๆ ช่วยกันจนแก้อีกกลับมาที่เดิม			
การปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรและผู้ปกครอง			
19. มีการสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานบางประการที่จำเป็นต่อการตอบสนองความต้องการของเด็ก เช่น ครูทุกคนรู้ว่าเด็กมีอาการแพ้อะไร			
20. มีการดูแลเด็กโดยไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างครูเข้ามามีผลกระทบต่อหน้าที่ที่รับผิดชอบ			
21. มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของครูเป็นไปอย่างยุติธรรม			
22. มีการสื่อสารข้อมูลของเด็กในหมู่ระหว่างครูในแต่ละวัน เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับตารางกิจกรรมการเล่นที่จัดขึ้นสำหรับเด็กเฉพาะกลุ่ม			
23. มีปฏิสัมพันธ์ของครูเป็นไปในทางบวกและเต็มไปด้วยความอบอุ่นและเกื้อกูลซึ่งกันและกัน			
24. มีครูที่ทำงานกับเด็กกลุ่มเดียวกันหรือในห้องเรียนเดียวกันมีการวางแผนงานร่วมกันล่วงหน้าอย่างน้อยสัปดาห์เว้นสัปดาห์			
25. มีการแบ่งความรับผิดชอบของครูแต่ละคนอย่างเด่นชัดในการปฏิบัติงาน เช่น ครูคนหนึ่งเตรียมอุปกรณ์การเล่น ในขณะที่อีกคนคอยรับเด็ก			
26. มีการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ที่ดีในหมู่สมาชิกครู เช่น จัดให้มีการพบปะสังสรรค์ การกระตุ้นให้สมาชิกครูเข้าร่วมการประชุมทางด้านวิชาชีพเป็นต้น			
27. มีครู/ผู้ดูแลเด็กกล่าวคำทักทายผู้ปกครองอย่างอบอุ่น			

รายการ	ผลการสำรวจ		การบันทึกการสำรวจเพิ่มเติม
	พบ	ไม่พบ	
28. มีการให้ผู้ปกครองมาส่งเด็กภายในห้องเรียน			
29. มีการให้ผู้ปกครองได้รับข้อมูล การบริหาร โปรแกรมของเด็กอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร เช่น ค่าเล่าเรียน เวลาในการให้บริการ กฎเกณฑ์เกี่ยวกับสุขภาพก่อนรับสมัคร			
30. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวกับครูแสดงให้เห็นถึงความเกรงใจและเป็นไปในทางบวก			
31. มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเด็กระหว่างครูและผู้ปกครองมาก เช่น มีการติดต่อกันอย่างไม่เป็นทางการบ่อยครั้ง มีการจัดประชุมผู้ปกครองสำหรับเด็กทุกคนเป็นระยะ มีการพบปะผู้ปกครอง มีจดหมายข่าวข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ปกครอง			
32. มีการส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในโปรแกรมของเด็ก เช่น นำขนมมาร่วมเลี้ยงวันเกิดเด็ก ๆ รับประทานข้าวเที่ยงกับเด็ก			
33. มีการให้ผู้ปกครองประเมินผลโปรแกรมประจำปี เช่น ส่งแบบสอบถามผู้ปกครอง ประชุมวัดผลเป็นกลุ่ม			
34. มีการแนะนำผู้เชี่ยวชาญด้านอื่น ๆ ให้กับผู้ปกครองเมื่อมีความต้องการเกิดขึ้น เช่น การช่วยเหลือปัญหาสุขภาพอนามัยของเด็ก			
35. มีการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนในการกำหนดบทบาทการตัดสินใจเกี่ยวกับ โปรแกรมร่วมกับครู เช่น ตัวแทนผู้ปกครองในตำแหน่งกรรมการ โรงเรียน			

คู่มือแบบสังเกตของครูอนุบาล
เรื่อง พฤติกรรมของครูอนุบาลและพฤติกรรมของเด็กในการจัดสภาพแวดล้อม

คำชี้แจง

แบบสังเกตพฤติกรรมของครูอนุบาลและพฤติกรรมของเด็กในการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แบบสังเกตเป็นลักษณะแบบมีโครงสร้าง (Struthure Observation) มีการกำหนดบทบาทไว้อย่างแน่นอน แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการสังเกต

ตอนที่ 2 แบบสังเกตพฤติกรรมของครูอนุบาลและพฤติกรรมของเด็กในการจัดสภาพแวดล้อมด้านการจัดพื้นที่ การคัดเลือกสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ การจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์การเรียน และการจัดวัสดุ อุปกรณ์การเรียน

ตอนที่ 3 แผนผังการจัดชั้นเรียน

ข้อปฏิบัติในการสังเกต

1. การเตรียมตัวก่อนการสังเกต
  - 1.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูอนุบาลในการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมอย่างละเอียด
  - 1.2 ทำความเข้าใจประเด็นในการสังเกตให้ชัดเจน
2. การดำเนินการสังเกต
  - 2.1 เป็นการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation)
  - 2.2 ทำการบันทึกการสังเกตโดยพิจารณาตามรายการในแบบสังเกต หากพบรายการให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องผลการสังเกตว่า “ปฏิบัติ” ถ้าไม่พบรายการใดให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องผลการสังเกต “ไม่ปฏิบัติ”
  - 2.3 เมื่อพบพฤติกรรมของเด็กที่เกิดขึ้นจากรายการให้ทำการบันทึกในช่องบันทึกพฤติกรรมของเด็ก และถ้ามีความคิดเห็น ข้อเสนอแนะหรือพบสิ่งที่เกี่ยวข้องแต่ละรายการให้ทำการบันทึกข้อมูลในช่องหมายเหตุ
  - 2.4 รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องตามรายการในแบบสังเกต เช่น การถ่ายภาพ การถ่ายวิดีโอ หรือบันทึกเสียง เป็นต้น

แบบสังเกตพฤติกรรมของครูอนุบาลในการจัดสภาพแวดล้อม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการสังเกต

โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ..... สังกัด .....

ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ..... หรือกลุ่มเด็กอายุ ..... ปี จำนวนเด็กในชั้นที่สังเกต .....คน

ชื่อผู้สังเกต .....

วันที่ทำการสังเกต ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

สังเกตตลอดทั้งวัน

พฤติกรรมของครู	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	พฤติกรรมของเด็ก	หมายเหตุ
9. จัดให้มีพื้นที่ในการทำงานที่หลากหลาย				
10. จัดให้มีพื้นที่ที่ถูกปล่อยให้ว่างเปล่า				
11. จัดพื้นที่ในแต่ละกิจกรรมให้มีเนื้อที่ที่เหมาะสมกับขนาดและจำนวนของเด็ก				
12. จัดให้มีพื้นที่ในแต่ละกิจกรรมมีเนื้อที่ในการทำงานน้อย				
13. จัดให้มีพื้นที่ในการทำงานโดยมีการกำหนดขอบเขตในแต่ละกิจกรรม				
14. จัดพื้นที่ในแต่ละกิจกรรมโดยไม่มีการกำหนดขอบเขตที่แน่นอน				
15. จัดให้มีพื้นที่ทางเดินให้เห็นได้อย่างชัดเจน โดยจัดให้แยกออกจากพื้นที่กิจกรรม				
16. จัดพื้นที่ในแต่ละกิจกรรมที่ล้อมรอบไปด้วยทางเดิน				
17. จัดพื้นที่ทำกิจกรรมในบริเวณที่เด็กมองไม่เห็นไม่มีทางเดินตัดผ่าน				
18. จัดให้มีพื้นที่ในการเสนอผลงานของเด็ก				
19. จัดพื้นที่โดยไม่มีพื้นที่ในการเสนอผลงานของเด็ก				

พฤติกรรมของครู	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	พฤติกรรมของเด็ก	หมายเหตุ
20. จัดให้มีพื้นที่สำหรับการตีพิมพ์ประกาศต่าง ๆ				
21. จัดพื้นที่โดยไม่มีพื้นที่สำหรับตีพิมพ์ประกาศต่าง ๆ				
22. จัดพื้นที่บริเวณกลางห้องเป็นที่รวบรวมข้อความต่าง ๆ ตารางกิจวัตรประจำวัน				
23. จัดพื้นที่โดยไม่มีพื้นที่ที่รวบรวมข้อความต่าง ๆ หรือตารางกิจวัตรประจำวัน				
การจัดวางเครื่องใช้ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดพื้นที่ทำกิจกรรม				
24. จัดวางชั้นวางของให้ด้านข้างของชั้นจัดคิคำแพงทำให้มีพื้นที่ว่างเป็นการกำหนดขอบเขตของพื้นที่การทำงาน				
25. จัดวางชั้นวางของ 2 ชั้นใหญ่ให้ทำมุมซึ่งกันและกันทำให้เกิดพื้นที่ว่างและเป็นการกำหนดขอบเขตของพื้นที่ในการทำกิจกรรม				
26. จัดวางชั้นวางของให้จัดคิคำแพงไม่มีการจำกัดเนื้อที่				
27. จัดวางตู้หรือเฟอร์นิเจอร์ที่มีขนาดสูงเพื่อใช้ในการกำหนดทางเดิน				
28. จัดวางเฟอร์นิเจอร์ 2 ชั้น โดยหันด้านหลังของเฟอร์นิเจอร์เข้าหากันและเว้นช่องว่างตรงกลางไว้สำหรับเป็นทางเดิน				

พฤติกรรมของครู	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	พฤติกรรมของเด็ก	หมายเหตุ
29. จัดพื้นที่สำหรับทางเดินโดยไม่มีการนำตู้หรือเฟอร์นิเจอร์มาวางเพื่อเป็นการกำหนดทางเดิน				
30. จัดให้มีฉากกั้นแบบต่ำเป็นเครื่องกั้นในการแบ่งพื้นที่สำหรับการทำกิจกรรมกลุ่มเล็ก ๆ				
31. จัดพื้นที่ในการทำกิจกรรมกลุ่มเล็ก ๆ โดยไม่มีฉากกั้นมาเป็นเครื่องกั้นในการแบ่งพื้นที่				
32. จัดให้มีฉากกั้นแบบต่ำเพื่อกำหนดพื้นที่สำหรับการนำเสนอผลงานของเด็ก				
33. จัดพื้นที่สำหรับนำเสนอผลงานของเด็กโดยไม่มีฉากกั้นแบบต่ำมาเป็นเครื่องกำหนดพื้นที่				
34. จัดให้มีพรมหรือเสื่อในบางพื้นที่เพื่อเป็นการกำหนดขอบเขตของการทำงาน				
35. จัดพื้นที่ในการทำงานโดยไม่มีเครื่องใช้มากำหนดขอบเขตของพื้นที่				
36. จัดวางโต๊ะให้เด็กนั่งทำกิจกรรมโดยหันหน้าเข้าหากัน				

พฤติกรรมของครู	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	พฤติกรรมของเด็ก	หมายเหตุ
37. จัดวางโต๊ะกับเก้าอี้ให้เด็กนั่งทำกิจกรรมโดยหันหน้าเข้าหากันเป็นรูปวงกลม				
38. จัดวางเก้าอี้เป็นรูปวงกลมสำหรับทำกิจกรรมกลุ่มใหญ่ในตอนเช้า				
39. จัดวาง โต๊ะสำหรับทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรมไว้ด้านหลังห้องเรียน				
40. จัดวาง โต๊ะเก้าอี้เป็นรายบุคคลเรียงเป็นแถวหันหน้าเข้าหากระดานดำ				
การคัดเลือกสื่อ อุปกรณ์และการจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์การเรียน การคัดเลือกวัสดุ อุปกรณ์การเรียน				
1. เลือกวัสดุ อุปกรณ์ที่ค่อนข้างซับซ้อนท้าทายให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กก่อให้เกิดกิจกรรมที่หลากหลาย				
2. เลือกวัสดุ อุปกรณ์ที่มีความซับซ้อนน้อยไม่ท้าทาย ไม่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก				
3. เลือกวัสดุที่มีลักษณะเป็นก้อน เช่น กรวด ทราช และถั่วตากแห้งใช้ร่วมกับเครื่องมือเพื่อการใช้งานหลายอย่าง เช่น ใช้ร่วมกับสื่อ อุปกรณ์หรือเครื่องมือต่าง ๆ ในงานศิลปะ การสังเกต ทดสอบ และการวัด				
4. เลือกสื่อ วัสดุโดยไม่มีให้นำวัสดุที่มีลักษณะเป็นก้อน เช่น กรวด ทราช และถั่วตากแห้งใช้ร่วมกับเครื่องมือเพื่อการใช้งานหลายอย่าง เช่น ใช้ร่วมกับสื่อ อุปกรณ์หรือเครื่องมือต่าง ๆ ในงานศิลปะ การสังเกต ทดสอบ และการวัด				

พฤติกรรมของครู	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	พฤติกรรมของเด็ก	หมายเหตุ
5. เลือกสื่อ วัสดุที่มีความหลากหลายของวัฒนธรรม เช่น ตุ๊กตาที่แต่งกายตามภาคต่าง ๆ ฯลฯ				
6. เลือกสื่อ วัสดุ ที่บ่งบอกถึงวัฒนธรรมเดียวที่อยู่ในชุมชนหรือภูมิภาคของเด็กเท่านั้น				
7. เลือกสื่อ วัสดุ ที่มีความหลากหลายรูปแบบนำมาใช้ร่วมกัน				
8. เลือกสื่อ วัสดุที่มีรูปแบบเดียว เช่น เลือกใช้สื่อ วัสดุที่ได้มาจากธรรมชาติเพียงอย่างเดียวเท่านั้น				
9. เลือกสื่อ วัสดุที่มีหน้าที่เพียงอย่างเดียว เช่น เกมจับคู่ ภาพตัดต่อ เกมการศึกษาต่าง ๆ				
10. เลือกสื่อ วัสดุที่ไม่มีการจัดแบ่งแยกเพศสามารถนำมาใช้ได้ทั้งเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิง				
11. เลือกสื่อ วัสดุที่มีการแบ่งแยกเพศ เช่น เครื่องเล่นบทบาทสมมติ ฯลฯ				
12. เลือกวัสดุที่สะท้อนให้เห็นถึงชุมชนของเด็ก เช่น สื่อ อุปกรณ์ที่เด็กคุ้นเคย เช่น พืชในท้องถิ่นสามารถนำมาจัดกิจกรรมสำหรับเด็ก				
13. เลือกวัสดุ อุปกรณ์โดยไม่มีการเลือกวัสดุที่สะท้อนให้เห็นถึงชุมชนของเด็กเข้ามาจัดกิจกรรมสำหรับเด็ก				

พฤติกรรมของครู	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	พฤติกรรมของเด็ก	หมายเหตุ
14. เลือกวัสดุ อุปกรณ์ที่มีความปลอดภัย สะอาด				
15. เลือกวัสดุ อุปกรณ์ที่ไม่มีความปลอดภัย				
16. เลือกวัสดุ อุปกรณ์ที่อยู่ในสภาพดี				
17. เลือกวัสดุ อุปกรณ์ที่มีสภาพที่ชำรุด				
การจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์การเรียน วัตถุดิบเพื่อกิจกรรมต่าง ๆ				
18. จัดให้มีวัสดุที่ใช้ในการประดิษฐ์ที่หลากหลาย				
19. จัดวัสดุ อุปกรณ์โดยไม่จัดให้มีวัสดุที่ใช้ในการประดิษฐ์ที่หลากหลาย				
20. จัดให้มีวัสดุในการสร้างต่าง ๆ เช่น ไม้ไอศกรีม				
21. จัดวัสดุ อุปกรณ์โดยไม่จัดให้มีวัสดุในการสร้างสิ่งต่าง ๆ				
22. จัดให้มีวัสดุที่เป็นโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ไม้ กระดาษ อาหาร (ผัก ผลไม้) เชือก เศษผ้า ฯลฯ				
23. จัดวัสดุ อุปกรณ์โดยไม่จัดให้มีวัสดุที่เป็นโครงสร้างพื้นฐาน				

พฤติกรรมของครู	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	พฤติกรรมของเด็ก	หมายเหตุ
24. จัดให้มีวัสดุเกี่ยวกับงานประดิษฐาน การปั้นต่าง ๆ เช่น ดินน้ำมัน แม่พิมพ์ต่าง ๆ ฯลฯ				
25. จัดวัสดุ อุปกรณ์โดยไม่จัดให้มีวัสดุที่เกี่ยวกับงานประดิษฐาน การปั้นต่าง ๆ				
26. จัดวัสดุ อุปกรณ์โดยไม่มีการจัดวัสดุ อุปกรณ์ที่เป็นวัตถุดิบเลยในแต่ละกิจกรรม				
เครื่องมือที่มีหน้าที่การใช้งานที่หลากหลาย				
27. จัดให้มีเครื่องมือในการคำนวณ เช่น ลูกคิด เครื่องคิดเลข ไม้บรรทัด วัสดุในท้องถิ่น เช่น พืชที่เด็กคุ้นเคย ฯลฯ				
28. จัดวัสดุ อุปกรณ์โดยไม่จัดให้มีเครื่องมือในการคำนวณ				
29. จัดให้มีเครื่องมือสำหรับการชั่ง ตวง วัด ที่ใช้กับเวลา น้ำหนัก ปริมาณและปริมาตรของแข็ง				
30. จัดวัสดุ อุปกรณ์โดยไม่จัดให้มีเครื่องมือสำหรับการชั่ง ตวง วัด ที่ใช้กับ เวลา น้ำหนัก ปริมาณและปริมาตรของแข็ง				

พฤติกรรมของครู	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	พฤติกรรมของเด็ก	หมายเหตุ
31. จัดให้มีเครื่องมือในการบันทึก เช่น กล้องถ่ายรูป ซองจดหมาย กระดาษ เครื่องเขียน ฯลฯ				
32. จัดวัสดุ อุปกรณ์โดยไม่จัดให้มีเครื่องมือในการบันทึก				
33. จัดให้มีเครื่องมือเชื่อมทำให้ติดกัน เช่น กระดาษกาว เข็มด้าย แม็ก				
34. จัดวัสดุ อุปกรณ์โดยไม่จัดให้มีเครื่องมือเชื่อมทำให้ติดกัน				
35. จัดให้มีเครื่องมือในการตัดตกแต่งที่มีความปลอดภัย ขนาดเหมาะสมกับเด็ก เช่น กรรไกร ที่ตัดกระดาษ				
36. จัดวัสดุ อุปกรณ์โดยไม่จัดให้มีเครื่องมือในการตัดและตกแต่ง				
37. จัดให้มีเครื่องมือในการมอง เช่น แว่นขยาย กล้องส่องทางไกล ฯลฯ				
38. จัดวัสดุ อุปกรณ์โดยไม่จัดให้มีเครื่องมือในการมอง				
39. จัดให้มีเครื่องมือในการผสม เช่น สีต่าง ๆ เครื่องปรุงอาหาร ฯลฯ				
40. จัดวัสดุ อุปกรณ์โดยไม่จัดให้มีเครื่องมือในการผสม				

พฤติกรรมของครู	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	พฤติกรรมของเด็ก	หมายเหตุ
41. จัดให้มีเครื่องมือในการสื่อสารให้เด็กได้แสดงออก เช่น โทรศัพท์ เครื่องดนตรีประเภทต่าง ๆ				
42. จัดวัสดุ อุปกรณ์โดยไม่จัดให้มีเครื่องมือในการสื่อสารที่ให้เด็กได้แสดงออก				
43. จัดให้มีเครื่องมือในการทดลอง เช่น ทดลองในเรื่องเกี่ยวกับบองศา				
44. จัดวัสดุ อุปกรณ์โดยไม่จัดให้มีเครื่องมือในการทดลอง				
45. จัดวัสดุ อุปกรณ์โดยไม่จัดให้มีเครื่องมือในการใช้งานในหน้าที่ต่าง ๆ				
แหล่งข้อมูลสำหรับการเรียนรู้				
46. จัดให้มีวัสดุที่บอกถึงข้อมูลต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ รูปภาพ แผนภูมิต่าง ๆ แบบจำลอง ของจริง ตัวอย่างจากธรรมชาติ ของสิ่งมีชีวิตและสิ่ง ที่ตายไปแล้ว				
47. จัดวัสดุ อุปกรณ์โดยไม่จัดให้มีวัสดุที่บอกถึงข้อมูลสำหรับการเรียนรู้				
อุปกรณ์ในการรวบรวมและจัดเก็บ				
48. จัดให้มีอุปกรณ์จัดเก็บวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ในระหว่างการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบเบน เช่น ถาด ฝากล่อง				
49. จัดอุปกรณ์จัดเก็บโดยไม่จัดให้มีอุปกรณ์จัดเก็บในรูปแบบที่เบน				

พฤติกรรมของครู	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	พฤติกรรมของเด็ก	หมายเหตุ
50. จัดให้มีอุปกรณ์จัดเก็บวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ในระหว่างการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบก้นลึก เช่น ถัง กระจบป้องใส่เครื่องมือต่าง ๆ				
51. จัดอุปกรณ์จัดเก็บโดยไม่จัดให้มีอุปกรณ์จัดเก็บในรูปแบบก้นลึก				
52. จัดให้มีอุปกรณ์ในการจัดเก็บผลงานของเด็ก เช่น กล่องที่มีขนาดใหญ่ ตะแกรงขนาดใหญ่ ฯลฯ				
53. จัดให้มีอุปกรณ์จัดเก็บผลงานของเด็กในขนาดเล็ก				
อุปกรณ์ในการจัดพื้นที่ทำกิจกรรม				
54. จัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ประเภทเคลื่อนย้ายได้ในพื้นที่ทำกิจกรรม เช่น เสื่อ ประเภทต่าง ๆ				
55. จัดวัสดุ อุปกรณ์โดยไม่จัดให้มีอุปกรณ์ประเภทเคลื่อนย้ายได้				
56. จัดให้มีฉากพับได้เพื่อใช้กันระหว่างโต๊ะเพื่อสร้างพื้นที่ในการทำงาน อย่างเป็นสัดส่วน				
57. จัดอุปกรณ์โดยไม่จัดให้มีฉากพับได้เพื่อใช้กันพื้นที่ในการทำงาน				
58. จัดอุปกรณ์โดยไม่จัดให้มีเครื่องใช้ในการกั้นพื้นที่ในการทำงาน				

พฤติกรรมของครู	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	พฤติกรรมของเด็ก	หมายเหตุ
อุปกรณ์ในการจัดแสดง				
59. จัดให้มีอุปกรณ์ในการจัดแสดงผลงานที่แตกต่างกัน เช่น ตะแกรง กรอบรูป กระดานข่าว ชั้นวางของ				
60. จัดให้มีอุปกรณ์จัดแสดงผลงานเฉพาะอย่าง เช่น ม้านั่ง ผ้าแขวนหมุด กล้องพลาสติกใส				
61. จัดอุปกรณ์โดยไม่จัดให้มีอุปกรณ์ในการจัดแสดงผลงานต่าง ๆ				
การจัดวัสดุ อุปกรณ์การเรียน				
การจัดแสดงวัสดุ อุปกรณ์การเรียน				
1. จัดแสดงวัสดุ อุปกรณ์ลงในอุปกรณ์จัดเก็บที่มีสีสว่าง ไม่มีการตกแต่งลวดลาย				
2. จัดแสดงวัสดุ อุปกรณ์ลงในอุปกรณ์จัดเก็บที่มีการตกแต่งลวดลาย				
3. จัดแสดงวัสดุ อุปกรณ์ที่ต่างประเภทกันถูกจัดเก็บไว้ในอุปกรณ์จัดเก็บที่มีความแตกต่างกัน เช่น ถาดแยกประเภท ตะกร้า				
4. จัดแสดงวัสดุ อุปกรณ์ที่ต่างประเภทกันถูกจัดเก็บไว้ในอุปกรณ์จัดเก็บที่มีลักษณะ รูปแบบที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน				

พฤติกรรมของครู	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	พฤติกรรมของเด็ก	หมายเหตุ
5. จัดแสดงอุปกรณ์จัดเก็บเป็นส่วนที่ดึงดูดความสนใจของเด็กโดยจัดให้มีพื้นผิวของอุปกรณ์จัดเก็บที่เป็นพื้นผิวจากวัสดุธรรมชาติจากไม้ ฟาง				
6. จัดแสดงอุปกรณ์จัดเก็บโดยไม่จัดให้มีอุปกรณ์จัดเก็บที่มีพื้นผิวต่าง ๆ ในการจัดแสดงวัสดุ อุปกรณ์				
7. จัดให้มีอุปกรณ์จัดเก็บมีเนื้อที่มากในการจัดวางวัสดุ อุปกรณ์				
8. จัดให้มีอุปกรณ์จัดเก็บที่มีเนื้อที่น้อยในการจัดวางวัสดุ อุปกรณ์				
9. จัดแสดงอุปกรณ์จัดเก็บเป็นแบบเปิดฝาสามารถมองเห็นวัสดุข้างในได้อย่างชัดเจน				
10. จัดแสดงอุปกรณ์จัดเก็บโดยปิดฝาอย่างมิดชิด				
11. จัดแสดงอุปกรณ์จัดเก็บสำหรับใส่วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ยึดติดกับด้านข้างของเครื่องใช้ในพื้นที่ที่มีกิจกรรม เช่น กระดานขาหยั่ง ชั้นวางของ				
12. จัดแสดงอุปกรณ์จัดเก็บโดยไม่มีอุปกรณ์จัดเก็บที่ยึดติดกับด้านข้างของเครื่องใช้ต่าง ๆ				

พฤติกรรมของครู	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	พฤติกรรมของเด็ก	หมายเหตุ
13. จัดแสดงวัสดุ อุปกรณ์ให้อยู่ในระดับสายตาของเด็ก				
14. จัดแสดงวัสดุ อุปกรณ์ในระดับไหล่ของเด็ก				
15. จัดแสดงวัสดุสำหรับแขวนไว้ในระดับที่เด็กสามารถหยิบจับได้				
16. จัดแสดงวัสดุสำหรับแขวนไว้สูงเกินกว่าระดับที่เด็กสามารถจะหยิบได้				
17. จัดแสดงอุปกรณ์จัดเก็บต่าง ๆ บนชั้นวางในจำนวนน้อยโดยเว้นระยะห่างพอสมควร				
18. จัดแสดงอุปกรณ์จัดเก็บต่าง ๆ บนชั้นวางจนแน่นไม่เว้นระยะห่างระหว่างกล่องวัสดุ				
19. จัดทำเครื่องหมายบนชั้นวางของเพื่อเป็นการกำหนดพื้นที่ระยะห่างของอุปกรณ์จัดเก็บ				
20. จัดแสดงหนังสือบนชั้น โดยจัดเรียงตามแนวอนหันด้านหน้าออกแสดงให้เห็นอย่างชัดเจน				
21. จัดแสดงหนังสือบนชั้น โดยจัดเรียงแบบหันสันด้านข้างออกแสดงให้เห็น				

พฤติกรรมของครู	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	พฤติกรรมของเด็ก	หมายเหตุ
การจัดวางวัสดุ อุปกรณ์การเรียน				
22. จัดวางวัสดุ อุปกรณ์ที่แตกต่างกันให้เห็นอย่างชัดเจน				
23. จัดวางวัสดุ อุปกรณ์ที่มีความคล้ายคลึงกันให้อยู่ใกล้กัน				
24. จัดวางวัสดุ อุปกรณ์ให้มีน้ำหนักที่สมดุลกันในอุปกรณ์จัดเก็บ				
25. จัดวางวัสดุ อุปกรณ์ที่มีน้ำหนักมากวางไว้ตรงปลายชิดขอบของอุปกรณ์จัดเก็บ				
26. จัดวางวัสดุ อุปกรณ์ในการทำงานไว้บน โต๊ะหรือชั้นที่เด็กสามารถเอื้อมถึง				
27. จัดวางวัสดุ อุปกรณ์ในอุปกรณ์จัดเก็บที่มีลักษณะโปร่งใสมองเห็นวัสดุ อุปกรณ์ที่อยู่ข้างใน ได้อย่างชัดเจนวางอยู่บนชั้นวางของที่สูง				
28. จัดวางวัสดุ อุปกรณ์ในอุปกรณ์จัดเก็บที่มีลักษณะทึบมองไม่เห็นวัสดุ อุปกรณ์ที่อยู่ข้างในกล่องได้จัดวางไว้บนชั้นวางของที่สูง				
29. จัดวางวัสดุ อุปกรณ์บนชั้นวางของ โดยจัดกลุ่มวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้งานร่วมกันวางกระจายอย่างเป็นระเบียบมองเห็น ได้อย่างชัดเจน				

พฤติกรรมของครู	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	พฤติกรรมของเด็ก	หมายเหตุ
30. จัดวางวัสดุ อุปกรณ์บนชั้นวางของที่มองเห็นได้จากทางเดิน				
31. จัดวางวัสดุ อุปกรณ์บนชั้นวางของในจำนวนมากซ้อนทับกัน				
32. จัดวางวัสดุ อุปกรณ์บนชั้นวางของกระจายอย่างไม่เป็นระเบียบ				
33. จัดวางวัสดุ อุปกรณ์ไว้ในตู้หรือเฟอร์นิเจอร์ที่มีดชิด				
34. จัดวางวัสดุ อุปกรณ์บนชั้นวางของโดยที่มีผ้าปิดคลุมไว้อย่างมิดชิด				
35. จัดวางวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ชั่วคราวโดยใส่ในอุปกรณ์จัดเก็บวางไว้ตรงปลายโต๊ะด้านใดด้านหนึ่ง				
36. จัดวางวัสดุ อุปกรณ์ไว้ใกล้กับพื้นที่การทำงาน				
37. จัดวางวัสดุ อุปกรณ์ให้แยกห่างจากพื้นที่การทำงาน				
38. จัดวางอุปกรณ์ในการทำความสะอาดไว้ในทุก ๆ พื้นที่ที่มีกิจกรรมที่ต้องได้รับการทำความสะอาด				
39. จัดวางอุปกรณ์ในการทำความสะอาดรวมไว้ในบริเวณเดียว				

พฤติกรรมของครู	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	พฤติกรรมของเด็ก	หมายเหตุ
40. จัดวางวัสดุ อุปกรณ์บนชั้น โดยไม่มีการเคลื่อนย้ายสถานที่วางวัสดุ				
41. จัดวางวัสดุ อุปกรณ์บนชั้นมีการเคลื่อนย้ายสถานที่วางวัสดุ อุปกรณ์อยู่เสมอ				
การจัดสรรวัสดุ อุปกรณ์การเรียน				
42. จัดวัสดุ อุปกรณ์วางกระจายไว้ในทุก ๆ พื้นที่ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้				
43. จัดวัสดุ อุปกรณ์ทั้งหมดวางรวมกัน ไว้ในบริเวณใดบริเวณหนึ่งของห้องเรียน				
44. จัดกลุ่มวัสดุ อุปกรณ์ที่มีความซับซ้อนและท้าทายเข้ารวมกันกับวัสดุ อุปกรณ์หลาย ๆ ชนิด เช่น จำนวนของวัสดุ ฯลฯ				
45. จัดวัสดุ อุปกรณ์ที่มีความง่ายหรือซับซ้อนน้อยไม่ท้าทายเข้ารวมกันในจำนวนมาก				
46. จัดกลุ่มวัสดุ อุปกรณ์ที่มีความสัมพันธ์กันเข้ารวมกันวางไว้ใกล้ ๆ ในพื้นที่ทำกิจกรรม				
47. จัดกลุ่มวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกันให้แยกออกจากกัน				

พฤติกรรมของครู	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	พฤติกรรมของเด็ก	หมายเหตุ
48. จัดรวมกลุ่มวัสดุ อุปกรณ์โดยมีการกำหนดเนื้อหาซึ่งเด็กเป็นผู้เริ่มกิจกรรมด้วยตัวเอง				
49. จัดรวมกลุ่มวัสดุ อุปกรณ์โดยมีการกำหนดเนื้อหาซึ่งมีครูเป็นผู้นำเข้าสู่หัวข้อในแต่ละกิจกรรม				
50. จัดเกมการศึกษา จิกซอ เครื่องเล่นสัมผัสวางไว้ในจุดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อประเภทนั้นๆ เช่น ศูนย์วิทยาศาสตร์ ศูนย์คณิตศาสตร์				
51. จัดเกมการศึกษา จิกซอ เครื่องเล่นสัมผัสวางรวมไว้ในบริเวณเดียว				

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวพัชนี วังยายฉิม เกิดวันพฤหัสบดีที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2519 ที่อำเภอเมือง
จังหวัดนครนายก สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
จากสถาบันราชภัฏพระนคร ในปีการศึกษา 2541 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2542

